

«شیوه‌نامه شناسایی و تشکیل شبکه اطلاعاتی نخبگان و سرآمدان بومی»

مقدمه

در راستای اجرایی‌سازی اقدامات ۲-۲-۹، ۴-۲-۴ و ۳-۲-۵ سند راهبردی کشور در امور نخبگان، «شیوه‌نامه شناسایی و تشکیل شبکه اطلاعاتی نخبگان و سرآمدان بومی» با هدف تشریح فرایند شناسایی نخبگان بومی استان‌ها و ورود اطلاعات آن‌ها به شبکه اطلاعاتی به شرح زیر است.

مادّه ۱- هدف

نخبگان بومی هر استان به عنوان سرمایه‌های انسانی با توجه به توانمندی‌ها و عرق بومی خود، نقش موثری در پیشرفت و آبادانی استان محل تولدشان خواهند داشت. از این روی در این طرح سعی شده است با شناسایی نخبگان بومی در حوزه‌های متنوع و با روش‌های غیرخوداظهارانه و فعال، شبکه اطلاعاتی نخبگان بومی هر استان با اهداف زیر تشکیل شود:

- ۱-۱- کمک به تشکیل و تقویت شبکه تعامل نخبگان استانی در حوزه‌های تخصصی و حول فعالیت‌های نخبگانی به منظور ایجاد هم‌افزایی و همگرایی، تقویت همکاری، اشتراک دانش و اطلاعات و سایر منابع.
- ۲-۱- زمینه‌سازی در راستای حل مسائل و مشکلات استان‌ها با استفاده از ظرفیت نخبگان بومی هر استان.
- ۳-۱- ایجاد تعامل بین نخبگان بومی استان با سطوح مختلف حاکمیتی به منظور مشارکت آن‌ها در امور مسئله-شناسی دستگاه‌های اجرایی و حضور فعال نخبگان در فرایندهای برنامه‌ریزی و تصمیم‌سازی دستگاه‌ها.
- ۴-۱- کمک به برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در امور مربوط به نخبگان و سرآمدان از قبیل انجام حمایت‌های هدفمند و متناسب از نخبگان و سرآمدان و یا جستجوی افراد و تیم‌های مناسب برای انجام مأموریت‌های تعریف شده.

مادّه ۲- سیاست‌ها و ملاحظات اجرایی

شناسایی نخبگان و سرآمدان بایستی در حوزه‌های مختلف با رویکردهای زیر صورت گیرد:

- ۱-۲- شناسایی کنشگرانه و نه واکنشی اجتماعات نخبگانی از طریق رصد رفتار و فعالیت‌های نخبگانی آنان با رویکرد فعال در مقابل استفاده از خوداظهاری.

۲-۲- بازبودن دایره نخبگی برای ورود افراد و توجه به حوزه های متنوع نخبگانی (علمی، هنری، ادبی، فرهنگی، مدیریتی، فناورانه)

۳-۲- تناسب معیارهای شناسایی نخبگان با رشته فعالیت آنها (به عنوان مثال: موسیقی، نقاشی، هنرهای نمایشی، ... در حوزه نخبگانی هنر).

۴-۲- استفاده از روش های شناسایی متنوع مانند شناسایی با همکاری نهادهای تخصصی - حرفه ای، انجمن ها و مجامع علمی مورد تایید بنیاد ملی نخبگان.

تبصره ۱: در شناسایی نخبگان بومی، تنها استان محل تولد ملاک نخواهد بود؛ بلکه ملاک، شهری است که نخبه در آنجا بزرگ شده و به آن شهر احساس تعلق خاطر و دلبستگی داشته باشد، هر چند در زمان شناسایی در آن شهر ساکن نباشد.

تبصره ۲: شایسته است نخبگان و سرآمدان معرفی شده توسط هر استان توزیع متعادلی در گروه های سنی و جنسیتی داشته باشند و از جهت حوزه نخبگانی (علم، فناوری، هنر، ادب، فرهنگ یا مدیریت) و رشته نخبگانی (رشته و گرایش) که در آن فعالیت می کنند دارای تنوع کافی باشند.

تبصره ۳: در میان نخبگان و سرآمدان معرفی شده توسط هر استان می بایست حداقل ۲ نخبه بومی استان که مقیم در استان یا کشور دیگری هستند، حضور داشته باشند. بدیهی است جمع آوری اطلاعات کامل در مورد این افراد بومی و غیر مقیم نیز مانند سایر نخبگان ضرورت دارد.

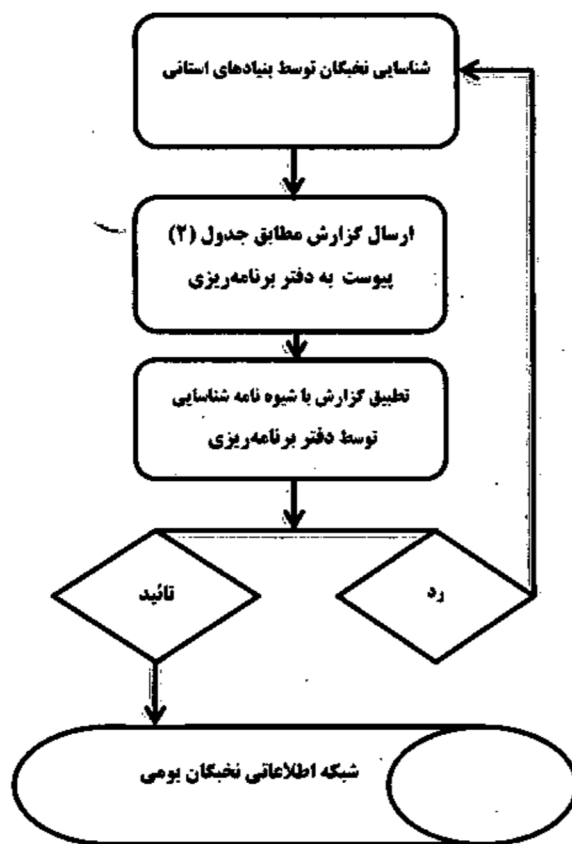
ماده ۳- فرآیند اجرای فعالیت

استان ها موظف اند که در طول سال نخبگان بومی خود را شناسایی و جهت ورود به شبکه اطلاعاتی به دفتر برنامه ریزی و نظارت معاونت نخبگان و سرآمدان معرفی نمایند:

۴-۱- ابتدا بنیاد استانی با توجه به مولفه های نخبگی (مواد ۴ و ۵) و با همکاری دانشگاه ها، نهادهای تخصصی - حرفه ای و سایر نهادهای استان، اقدام به شناسایی نخبگان بومی می کند.

۴-۲- سپس فهرست نخبگان شناسایی شده را به همراه تمامی اطلاعات مندرج در جدول (۲) و نیز مستندات اعم از مدارک هویتی و سوابق فعالیت های نخبگانی برای دفتر برنامه ریزی ارسال می نماید.

۴-۳- دفتر برنامه ریزی پس از تایید نخبگان معرفی شده، مجوز ورود اسامی آنها به شبکه اطلاعاتی را صادر خواهد کرد.

نمودار ۱: نمودار فرایند شناسایی نخبگان بومی هر استان

تبصره ۱: نخبگان و سرآمدان معرفی شده توسط هر استان باید از مفاخری انتخاب شوند که در قید حیات باشند.
 تبصره ۲: تعداد نخبگان بومی شناسایی شده توسط هر بنیاد استانی در طول سال متفاوت خواهد بود که به معیارهایی مانند سطح توسعه یافتگی هر استان، تعداد دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی، جمعیت استان و ... بستگی دارد. لذا این تفاوت‌ها در ارزیابی روند همکاری استان‌ها در معرفی نخبگان بومی لحاظ خواهد شد. ضمن دعوت از استان‌ها برای معرفی حد اکثر نفرات ممکن، حداقل تعداد نخبگان و سرآمدان شناسایی شده به تفکیک استان‌های کشور در ابتدای هر سال بر اساس جدول (۱) پیوست به اطلاع روسای بنیادهای استانی خواهد رسید.
 تبصره ۳: شناسایی و ورود اطلاعات نخبگان به شبکه اطلاعاتی به هیچ وجه به منظور استفاده این افراد از تسهیلات و خدمات بنیاد نیست.

تبصره ۴: لازم است اطلاعات مندرج در جدول (۲) برای مکررین برنامه‌های الگو سازی و تکریم استانی بنیاد، تجمیع و مطابق شیوه نامه «اجرای مراسم تکریم از نخبگان» جهت ثبت در شبکه اطلاعاتی ارسال شود.

ماده ۴ - ویژگی های مقوم مفهوم نخبگی

با نظر به تعریف «نخبه» در سند راهبردی کشور در امور نخبگان، چهار محور اصلی زیر در شناسایی نخبگان قابل توجه است:

اول: توانمندی های ذاتی (استعداد)

دوم: توانمندی های اکتسابی (تخصص و تلاش فردی)

سوم: فعالیت در چهارچوب ارزش های اسلامی یا جهت گیری برای سرعت بخشیدن به پیشرفت و اعتلای کشور

چهارم: اثرگذاری بارز و برجسته

ماده ۵ - مولفه های اثرگذاری

چنان که گفته شد، یکی از لوازم مفهوم نخبگی اثرگذاری نخبگان در عرصه های مختلف هنری، ادبی، علمی، فناوری، فرهنگی و مدیریتی است. از این زوی مولفه های اثرگذاری به منظور شناسایی نخبگان، از اسناد بالادستی استخراج شد که عبارتند از:

ا. مشارکت موثر در حل مسائل اساسی کشور در سطوح پژوهش، اختراع و اجرایی سازی ایده ها.
ب. مشارکت موثر در امور مساله شناسی دستگاه های اجرایی و حضور فعال در فرآیند آینده نگاری، تصمیم سازی و برنامه ریزی در این دستگاه ها.

ج. نوآوری نظری و احیای کرسی های نظریه پردازی در حوزه های علمی، فرهنگی، ادبی، هنری و مدیریتی.

د. گفتمان سازی و فراگیر کردن مطالبات ملی

ه. فرهنگ سازی و باز تعریف هویت اسلامی - ایرانی

و. نظام سازی و اصلاح سبک زندگی

ز. تولید آثار ممتاز در مرز دانش یا ترویجی در زمینه های ادبی، هنری، فرهنگی، قرآنی و علمی.

ح. افزایش بهره وری و مدیریت منابع.

ط. ارتقای اعتماد به نفس ملی از طریق کسب عناوین در رقابت های بین المللی.

ی. نوآوری در شیوه های تعلیم و تربیت و اهتمام به شاگرد پروری.

ک. تولید ثروت ملی از طریق نوآوری در بازار، فرآیند تولید، فناوری یا محصول

ل. کمک به انتقال تحقیقات جهانی، دانش و فناوری از خارج به داخل کشور

م. اثرگذاری در عرصه های فرهنگی و اجتماعی (فعالیت های مدنی، امور خیریه، عرصه جنگ نرم، دفاع مقدس و ...)

ن. گسترش نفوذ معنوی ایران در ابعاد منطقه ای و جهانی

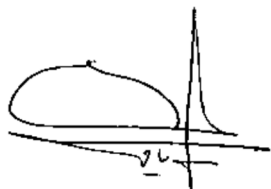
مادّه ۶- نحوه ارزیابی و مستند سازی فعالیت

ارسال اطلاعات نخبگان بومی شناسایی شده مطابق با فرمت جدول (۲) پیوست بر عهده بنیادهای استانی بوده و ارزیابی و نظارت بر فرایند شناسایی نخبگان مذکور بر مبنای شاخص‌های زیر بر عهده دفتر برنامه‌ریزی و نظارت معاونت نخبگان و سرآمدان است:

- مولفه‌های ۱۴ گانه اثرگذاری- نخبگان معرفی شده توسط بنیادهای استانی بایستی حداقل در یکی از مولفه- های ۱۴ گانه ذکر شده در ماده (۵) شیوه‌نامه، اثرگذاری بارزی داشته باشند.
- تعداد نخبگان شناسایی شده- بنیادهای استانی بایستی مطابق با جدول (۱) پیوست سالانه تعداد مشخصی از نخبگان بومی را شناسایی و اطلاعات آن‌ها را بر اساس جدول (۲) پیوست به دفتر برنامه‌ریزی گزارش دهند.

مادّه ۷- تصویب و اجرا

این شیوه نامه مشتمل بر یک مقدمه، ۷ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۰۶ به تائید معاون سرآمدان و نخبگان رسیده است.

جدول ۲: اطلاعات درخواستی از نخبگان و سرآمدان جهت درج در شبکه اطلاعاتی^۱

ردیف	زمینه اطلاعاتی	اطلاعات مورد نیاز
۱	اطلاعات هویتی	نام/ نام خانوادگی/ نام پدر/ شماره شناسنامه/ کد ملی/ تاریخ تولد/ کشور، استان و شهر محل تولد
۲	اطلاعات تماسی	آدرس، کد پستی و تلفن محل سکونت/ عنوان، آدرس، کد پستی و تلفن محل کار/ آدرس ایمیل/ شماره همراه
۳	سوابق آموزشی	نام دانشگاه/ رشته/ گرایش تحصیلی/ آخرین مقطع تحصیلی، حوزه/ رشته نخبگانی ^۲
۴	ساحت اثرگذاری و افتخارات	عناوین و سال کسب افتخارات/ مولفه اثرگذاری (بر طبق ماده ۵ شیوه نامه)

^۱ شایسته است هریک از موارد مندرج در جدول زیر، در قالب یک ستون مجزا در فایل اکسل ارسالی لحاظ شود.

^۲ منظور از حوزه نخبگانی یکی از حوزه های شش گانه علم، فناوری، هنر، ادب، فرهنگ یا مدیریت و منظور از رشته نخبگانی رشته و گرایش تخصصی است که نخبه در آن فعالیت می کند. مثلا حوزه نخبگانی یک نفر می تواند "علم" و رشته نخبگانی او می تواند "پزشکی- تخصص گوش و حلق و بینی- فوق تخصص گوش میانی" باشد.

